

Q&A Convenant verlagen Ruw Eiwit in rantsoenen melkveebedrijven

Vraag	Antwoord
Waarom dit convenant?	Door het verlagen van het ruw eiwit in het totale rantsoen daalt de stikstof excretie van de Nederlandse melkveestapel. Via het veevoerspoor wordt zo een bijdrage geleverd aan het voorkomen van het overschrijden van het mestproductieplafond, zoals dit door Nederland aan de Europese Unie wordt gerapporteerd in de rapportage Nederlands Mestbeleid. Een overschrijding van het productieplafond kan leiden tot een generieke korting van fosfaatrechten. Het inzetten op lager eiwit in het rantsoen helpt dat voorkomen.
De plafonds gelden voor stikstof en fosfaat, helpen ze voor allebei?	Nee, verlagen Ruw Eiwit gaat alleen om de stikstof excretie. Voor fosfaat is al een convenant actief daarin is een maximum P gehalte afgesproken in mengvoer.
Wat is het huidige RE gehalte in rantsoenen?	Het laatst bekende gehalte is 163 gram per kg droge stof in 2023. Voor 2024 zijn de cijfers nog niet bekend.
Wat is het streven voor RE in het in rantsoen?	Gemiddeld 160 gram in 2025 en 158 gram in 2026.
Hoe is het landelijke RE gehalte in het rantsoen geborgd?	Elk kwartaal rapporteert het CBS de excretiecijfers van de Nederlandse veestapel in de "Monitor fosfaat- en stikstofexcretie in dierlijke mest". Ook het RE gehalte wordt hierin gerapporteerd.
Zijn er nog meer voordelen voor het verlagen van RE in het rantsoen?	Ja er zijn meerdere voordelen te behalen. Zo kan het door een betere efficiëntie een kostenbesparing opleveren En elke gram RE verlaging levert gemiddeld 1% verlaging van de ammoniak uitstoot op.
Heeft het verlagen van RE in het rantsoen grote invloed op de ammoniak uitstoot.	De meeste uitstoot van ammoniak vindt plaats bij mestopslag in de stal en bij het uitrijden van mest. Maar wat er niet in gaat kan ook niet vervluchtigen. Elke gram RE verlaging levert gemiddeld 1% verlaging van ammoniak uitstoot op.
Draagt het verlagen van RE bij aan een betere waterkwaliteit?	Waterkwaliteit wordt door meerdere factoren beïnvloed. Het verlagen van RE in het rantsoen heeft geen directe invloed op de waterkwaliteit maar kan er door betere efficiëntie wel indirect aan bij dragen.
Wat levert het verlagen van RE in het rantsoen een individuele melkveehouder op?	Door het verbeteren van de efficiëntie door minder eiwit (aan) te voeren kan een kostenbesparing worden gerealiseerd op mestafvoer en voerkosten. Dit is per bedrijf heel verschillend.
Een lager Ureumgehalte betekent toch ook minder mestafvoer?	Ja dat klopt. Maar dit ligt aan de manier waarop je je mestproductie doorgeeft. Als dit met de forfaitaire tabel gebeurt heeft het ureum getal zeker invloed. Als het gaat via de BEX heeft het ureumgetal minder invloed.
Waarom wordt gekozen voor Ruw Eiwit en niet voor Ureum?	Ruw eiwit en de uitstoot (excretie) van Stikstof hebben een directer verband met elkaar dan wat ureum heeft. Daarnaast wordt het Ruw Eiwit gehalte meegenomen in de CBS berekeningen en het ureum niet.
Doen jullie niets met ureum?	Jawel deze wordt voor melkveehouders op een dashboard inzichtelijk gemaakt. Niet alleen het huidige ureumgetal, maar juist

	in vergelijking met eerdere jaren en vergelijkbare bedrijven in de regio. Ureum is voor de melkveehouder een goede indicator om te beoordelen of een rantsoen in balans is. Het ureumgetal wordt elke 3 dagen opnieuw bepaald waardoor eventuele veranderingen snel inzichtelijk zijn.
Wat is een ureumbenchmark?	Dit is een signalering die aangeeft hoe het ureumgehalte van een individueel bedrijf zich verhoudt tot eerdere jaren en bedrijven in de regio.
Maar er zitten toch veel verschillen in bedrijven in een regio?	Ja dat klopt. Het is daarom alleen een signalering. Over die signalering kun je in gesprek gaan met een adviseur of in een studiegroep om te achterhalen waar de verschillen vandaan komen.
Hoe komt de benchmark tot stand?	Qlip levert een datapakket met anonieme regionale ureumcijfers, die anonieme data zijn niet te herleiden naar één melkveebedrijf.
Hoe zit het met machtigingen?	Het zuivel- of voerbedrijf heeft een machtiging nodig van de melkveehouder om het ureumcijfer van het individuele melkveebedrijf te ontvangen. Dit is in veel gevallen al geregeld.
Hoe monitor je Ruw Eiwit?	Er wordt een monitoringssysteem ontwikkelt waarin de RE gehalten in rantsoen adviezen inzichtelijk worden gemaakt.
Grasbedrijven zijn toch in het nadeel?	Grasbedrijven hebben gemiddeld een hoger RE. Maar vanuit eerdere projecten is bekend dat ook op grasbedrijven vaak verbeteringen mogelijk zijn door bijvoorbeeld een ander maaimoment of een andere bemestingsstrategie. Bekijk met uw adviseur de mogelijkheden
Op veenweide is 160 gram RE heel moeilijk	Grondsoort is zeker van invloed. Maar in het project Koe en Eiwit hebben melkveehouders in veenweidegebieden bewezen een flinke daling van het RE te kunnen realiseren. Bekijk met uw adviseur hiervoor de mogelijkheden.
Is het streefgetal wel ambitieus genoeg?	Gemiddeld moeten we 3 gram dalen over alle rantsoenen. Dat betekent dat ook de bedrijven die al laag zitten moeten dalen of dat bedrijven die hoog zitten meer dan 3 gram moeten dalen. Dit is ambitieus.
Maar kan het echt niet beter?	We hebben drie fases ingebouwd. De eerste fase is voor 2025 een landelijk gemiddelde van 160 gram RE en in fase 2 en dus jaar 2026 is dit 158 gram RE. In fase drie (2027) willen we werken via de Stoffenbalans zoals de minister in haar brief van oktober 2024 heeft gepresenteerd.
Wat houdt die stoffenbalans in?	Je maakt dan de aan- en afvoer van stikstof inzichtelijk en berekent het verlies aan stikstof naar de lucht en het overschot in de bodem. De bedrijfsspecifieke prestaties worden inzichtelijk, of deze nu met technieken, innovaties, stalsystemen of vakmanschap worden bereikt.
Moeten de melkveehouders met die stoffenbalans dan weer aan iets voldoen?	Door het ontwikkelen van een stoffenbalans en te sturen op aan- en afvoer is de melkveehouder zelf aan het roer om een doel te halen. Vakmanschap wordt dan beloont in plaats van dat je moet handelen volgens een opgelegd middelvoorschrift.

<p>Wordt de melkveehouder beter van een stoffenbalans?</p>	<p>Door zelf de regie te houden kunnen we het ontwikkelen op een praktisch toepasbare manier. Een optimaal Ruw Eiwit in het rantsoen betekent vaak een efficiënte benutting van stikstof. Een efficiënte benutting van stikstof betekent een lagere ammoniak uitstoot en een lager stikstofoverschot in de bodem in het najaar en daardoor minder kans op uitspoeling. Door middel van een stoffenbalans kan een melkveehouder bewijzen dat hij/zij met o.a. vakmanschap doelen kan halen en daar eventueel voor beloond kan worden.</p>
<p>Waarom heeft Agractie het convenant niet ondertekend?</p>	<p>Agractie heeft een positieve grondhouding ten aanzien van het convenant verlaging Ruw Eiwit. Agractie is echter van mening dat het ministerie gelijktijdig de blokkade op moet heffen waarbij de melkveehouderij geen gebruik mag maken van het zogenaamde stikstofgat, met het opheffen van de blokkade wordt de rechtsongelijkheid tussen de veehouderijsectoren opgeheven. Het stikstofgat ontstaat op het moment dat de berekende gehalten in de mest afwijken van de werkelijke gehalten in de (afgevoerde) mest. Invoering van het voerspoor leidt ertoe dat het risico op een groter stikstofgat toeneemt. Daarmee zijn deze sporen in de ogen van Agractie niet los te zien van elkaar.</p>
<p>Waarom heeft NMV het convenant niet ondertekend?</p>	<p>NMV onderschrijft dat een verlaging van ruw eiwit in de rantsoenen een bijdrage kan leveren om onder het stikstofplafond te komen/blijven. NMV is echter van mening dat het ministerie tegelijkertijd de blokkade op moet heffen, waardoor de melkveehouderij geen gebruik mag maken van het zogenaamde stikstofgat. Hiermee wordt de rechtsongelijkheid die nu bestaat tussen de veesectoren ook opgeheven. Het stikstofgat ontstaat op het moment dat de berekende gehalten in de mest afwijken van de werkelijke gehalten in de afgevoerde mest. Invoering van het voerspoor leidt ertoe dat het risico op een (groter) stikstofgat toeneemt. Daarmee zijn deze sporen niet los van elkaar te zien.</p>
<p>Vinden de andere partijen het stikstofgat dan niet belangrijk?</p>	<p>Ja ook alle andere partijen vinden dat het wettelijk geregeld moet worden dat het zogenaamde stikstofgat in de melkveehouderij meegerekend mag worden net zoals dat bij hokdierbedrijven het geval is. Echter, gezien het belang van het convenant verlagen Ruw Eiwit vinden deze partijen dat geen tijd verloren mag gaan om maximaal in te zetten op het verlagen van de stikstofproductie. Daarmee verlagen we de druk op de mestafzet markt én beïnvloeden we de hoogte van een eventuele generieke korting als gevolg van een dreigende overschrijding mestproductieplafonds.</p>
<p>ForFarmers is geen lid van Nevedi, doen zij wel mee aan het convenant?</p>	<p>ForFarmers ondersteund dit convenant volledig en zal hier maximale invulling aan geven zoals ook past binnen hun duurzaamheidsstrategie om o.a. excreties en emissies in de veehouderij te verlagen.</p>